

... "and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America

No. 197

3c a Copy

Chicago, Illinois, Pirmadienis, Rugpjūčio (Aug.) 24 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

NACIAI ARTINASI PRIE STALINGRADO

Brazilija paskelbė ašies vast. karą

Amerika sveikina naują sąjungininkę

Rio de Janeiro, rugpjūčio 23 d. — Vakar Brazilija paskelbė karą Vokietijai ir Italijai. Tai pirmoji Pietų Amerikos valstybė, paskelbusi ašies valstybės karą. Šiame karo paskelbime Japonija nepaminima.

Tuo tarpu spekuliuojama plačiai apie galimus Čilės žygius. Čilei didžiausią pavojų sudaro Japonija, kuri gali pulti ilgą Čilės pajūrį.

Taip pat manoma, jog tuojau po Brazilijos žygio panašų žygį padarys ir Urugvajus.

Amerika sveikina

Washingtonas, rugp. 23. — Jungtinės Valstybės nuosirdžiai sutiko Brazilijos paskelbimą ašies valstybės karo.

Tuoju po oficialaus pranešimo, Prezidentas Rooseveltas pasiuntė Brazilijos prezidentui Getulio Vargas kablegramą, pareikšdamas, jog Brazilijos prisidėjimas pagreitins karo laimėjimą.

Formalų Brazilijos karo paskelbimą ašies valstybėms Amerikai paskelbė ambasadorius Carlos Martins, kuris tuo reikalu įteikė valstybės sekr. Hull notą.

Irakas pasižada kovoti kartu su sąjungininkais

New Yorkas, rugpjūčio 23 d. — Irako premjeras, gen. Nuri Paša Es-Said pareiškė, jog jo kraštas paskelbs karą "ir kovos bendrai su sąjungininkais," jei vokiečiai prasiveržtų pro Kaukazą.

Britų Reuters agentūra paskelbė, jog Irako premjeras išsiskyręs Gandhi pabandyti "pareikalauti Japonijos, kad ji pasitrauktų iš okupuotosios Kinijos ir kitų okupuotų teritorijų, prieš prašydamas britus pasitraukti iš Indijos."

Fašistų partijoj nauji pakeitimai

Londonas, rugpjūčio 23 d. — Vokietijos radio šiandien paskelbė, jog Italijos fašistų partijos slugsniuose įvykė nauji pakeitimai. (Anksčiau buvo paskelbta, jog Mussolini įsakymu iš fašistų partijos išmesta didelis skaičius narių).

Argentina svarsto savo naujos politikos planus

Buenos Aires, rugpjūčio 23 d. — Brazilijai paskelbus karą ašiai ir Urugvajui besirengiant paskelbti karą į kelias valandas, Argentinos vyriausybės pareigūnai šiandien konferuoja svarstydamiesi kokių žygių imtis. Oficialus vyriausybės posėdis įvyksta rytoj.

Argentinos prezidentas Ramon S. Castillo pareiškė spaudos atstovams, jog Argentinos vyriausybė svarstysianti savo naują politiką rytoj.

Berlyno radio pasaka apie jūrų švyturį ir nacių jūrininką

Fort Hancock, N. J., rugpjūčio 23 d. — Kariuomenės laikraštis Yank paskelbė, jog Berlyno radio paskelbė pranešimą, kad nacių submarino jūrininkas išsėjęs iš nacių submarino ir rankinėmis granatomis užgesinęs Sandy Hook jūrų švyturį.

Laikraštis pažymi, jog pirmiausia Berlyno radio "nebando paaiškinti, kaip nacių jūrininkas prasiveržė pro Fort Hancock apsaugą, kuri yra Sandy Hook" ir antra, radio pamiršo priminti klausytojams, kad švyturį užgesino karo departamento įsakymas visam karo metui, o ne nacių jūrininkas. Beto švyturio bokštas yra ne 400 pėdų aukščio, kaip skelbia Berlyno radio, bet tik 90 pėdų.

Suomija atsisako daryti paskyrą taiką

Suomija, rugpjūčio 23 d. — Suomijos finansų ministeris Vaino Tanneris pareiškė, jog Suomija "užsiden-gė savo ausis" bet kokiems pasiūlymams sudaryti paskyrą taiką su Rusija. Kalbą Tanneris pasakė Enso, kuris atsiimtas iš rusų prieš metus.

Tanneris pareiškė, jog pasiūlymai Suomijai sudaryti taiką su Rusija yra daromi todėl, kad "priešas yra desperacijoje."

"Bet mes pasimokėm iš pakartotinių apgaulių," pareiškė Tanneris, "Suomiai jau nebepasitiki tokia taika, ar bet kokiais susitarimais su savo rytų kaimynų."

Dieppe belaisviai

Rangers ir Commandos po atakų prieš vokiečius Prancūzijoje grįžo Anglijon su keturiais vokiečiais nelaisviais, kuriems akys užrištos (du nelaisviai yra dešiniam atvaizdo krašte). Vokiečiams daug baimės ir nuostolių sukelta Dieppe ir apylinkėse (Cabled from London, passed by British censors).

AMERIKOS LAKŪNAI ATAKAVO JAPONŲ BAZES PACIFIKE

Gen. Mac Arthur štabas, rugpjūčio 23 d. — Sąjungininkių tautų pilnutinis ka-

Amerikiečių šalpos laivas paruoštas

San Francisco, rugp. 23 d. — Šiandien paskelbta, jog švedų garlaivis Kanangoora, priklausantis amerikiečiams belaisviams ir pasirengęs išplauti į Tolimuosius Rytus. Laukiama tik, kad japonai sutiktų laivą praleisti.

Laivą prikrovė šeštadienį San Francisco uosto darbininkai, kurie darbą atliko dykai ir tuo sutaupė siuntinių kainą \$15,000.

Laivas išplauks po dešimties dienų, kai bus gauta japonų garantija, kad jis bus praleidžiamas saugiai plaukti.

Ukrainos partizanai sunaikino 600 nacių

Londonas, rugpjūčio 23 d. — Anglų žinių agentūra Reuters paskelbė, jog paskutiniomis dienomis Ukrainos partizanai išsprogdinę vokiečių kariuomenės transporto traukinį su kuriuo žuvo 600 kareivių ir virš 1,000 sužeista.

Agentūra pareiškia, jog šį pranešimą paskelbė Leningrado radio, pažymėdamas, kad tai įvyko prieš kelias dienas, bet vietos nepažymėjo.

ras prieš japonus Pacifike šiandien tebevyksta visoj pilnumoj. Sunkieji bombanešiai numetė aštuonias tonas bombų New Britain Rabaul aerodromo įsibėgėjimo ke-liuose ir hangaruose.

Taip pat bombomis apmėtytas netoli esąs Lae aerodromas. Lae yra Naujojo Gvinėjo.

Kiek anksčiau pranešta, jog Jungtinių Valstybių submarinai Pacifike nuskandino keturis japonų krovinių laivus, transportinį laivą ir prekybinį laivą ir sužalojo du kitus laivus, kurių tarpe vienas destrojeris.

Moterys išlydi laimėti ar mirti

Maskva, rugpjūčio 23 d. — Kazokai savanoriai — nuo vaikų iki 60 metų senių — šiandien traukia į šiaurę nuo Kubanijos upės, kai tuo pačiu laiku moterys, vaikai ir seniai traukiasi į pietus.

Raudonoji žvaigždė rašo, jog įvyksta gaudžių atsiveikinimo vaizdų. Dažnai moterys pareiškia savo vyrams negrįžti, jei jie turėtų pasitraukti.

Besitraukdamos moterys su vaikais varosi visus galvius ir gabena visą kilnojamą turtą. Viskas, kas negalima pasiimti, sunaikinama, kad tik netektų vokiečiams.

Rusai priversti trauktis, Berlynas

Berlynas, rugpjūčio 23 d. — Berlyno radio paskelbė nacių karo vadovybės pranešimą, jog ašies kariuomenė prasiveržė pro stiprias rusų pozicijas Kaukaze ir atmušė didelę rusų kontrataką.

Komunikatas pareiškia, jog vokiečių bombanešiai muskandino Volgoje du krovinių laivus ir mažesnį laivą ir padegė vieną laivą ir keturis tankerius.

Sunkios rusų atakos vykstančios iš Kalugos, į pietvakarius nuo Maskvos ir Rzevo. Vykstančios karštos kovos, kurių metu esą sunaikinta 161 rusų tankas.

Aviacijos kovose vokiečių kovos orlaiviai ir prieš-orklaiviniai pabūklai pašovę 122 rusų orlaivius ir tris sunaikinę aerodromuose, kai tuo pačiu laiku težuvę tik keturi vokiečių orlaiviai.

Britai sulaukė Gandhi leidžiamą laikraštį

Bombay, rugpjūčio 23 d. — Bombėjams vyriausybė šiandien paskelbė, jog sulaukė Mohandas K. Gandhi savaitinis laikraštis Harijan, nes jame esą spausdinama neleistini straipsniai "apie civilinį neklusnumą".

Anglų kalba leidžiamas Harijan skyrius buvo sulaukiamas dar prieš paties Gandhi ir kitų Indijos nacionalistų vadų suėmimą.

Napavyko nacių žygis Amerikos karo bazėn

Britų aviacijos štabas, Š. Airija, rugpjūčio 23 d. — Britų aviacija šiandien paskelbė, jog vokiečių orlaivis, kuris artinos prie šiaurinės Airijos pakraščio, kur vyksta Amerikos kariuomenės apmokymas, buvo sulaikytas britų orlaivių šį rytą.

Pranešama, jog orlaivis buvo sužalotas ir priverstas grįžti į pietus, iš kur jis atvyko.

Anksčiau buvo pranešta, jog orlaivis buvo priverstas nusileisti Airijoje, bet vėliau šis pranešimas atšauktas.

Pranešama apie Hitlerio, generolų nesutarimą

Stockholmas, rugpjūčio 23 d. — Pasak neutralaus karo stebėtojo, ką tik atvykusio iš Maskvos, ir vėl susidaręs nesutarimas tarp Hitlerio ir jo generolų dėl karo su Rusija.

Kariuomenės vadai pasak šio asmens, įspėję Hitlerį, kad antra žiemos kampanija bus pavojinga. Jie protestuoja prieš Hitlerio strategiją Rusijoje ir prieš didėjančią stormtruperių galią.

Hitlerio generolai daugiausiai nepasitenkinę kas kart didėjančia Heinrich Himmlerio įtaka sąryšį su karo strategija.

Washington sudaryta filipinų vyriausybė

Washingtonas, rugp. 23 d. — Oficialieji filipinų sluogsniai šiandien paskelbė, jog Amerikos sostinėje sudaryta filipinų vyriausybė. Vyriausybę sudaro prezidentas Quezon, kuris Amerikon atvyko gegužės mėnesį, ir keturi karo kabineto nariai.

Washingtonas, rugp. 23 d. — Darbo departamento vaikų skyriaus vedėja Katharine F. Lenroot pareiškė, jog iki šių metų galo karo dirbtuvėse dirbs apie 4,500,000.

New Yorkas, rugpjūčio 23 d. — Šiandien Donald M. Nelson, karo produkcijos viršininkas konferavo su Bernard Baruch apie gumos situaciją.

Naciai pralaužė Stalingrado frontą

Sovietų fronto linijos tebėra neišardytos

Maskva, rugpjūčio 23 d. — Vokiečių tankai Crips stepėse, į pietvakarius nuo Stalingrado Kostelnikovski sektoriuje giliai prasilaūžė pro rusų linijas.

Priešas taip pat sustiprino savo milžinišką spaudimą į šiaurvakarius nuo Stalingrado, Kletskaja sektoriuje, bandydamas sustiprinti savo linijas vakari-niam Dono krante.

Nacių rezervai fronte

Nauja nacių kariuomenė sutraukta iš rezervinių dalių ar kitų frontų, smarkiai veržiasi Stalingrado linkui, kur Hitleris tikisi suduoti mirtiną smūgį Rusijos kariuomenei ir ekonomijai.

Visur rusai rodo nepaprastą atsparumą ir sovietų linijos atrodo tebesančios neišardytos, nežiūrint nacių gilaus prasiveržimo Kostelnikovski sektoriuje.

45 mylios nuo miesto

Oficialiai rusai neskelbia kaip toli nuo Stalingrado vyksta kovos, bet vienoje vietoje Dono užuolankoje, Stalingradas tėra tik per 45 mylias ir atrodo, jog ir kitose vietose vokiečiai nuo miesto yra panašiu nuotoliu.

Kaukazo fronte rusai priversti pasitraukti į pietus nuo Krasnodaro Juodosios jūros linkui.

Pavojus aliejui

Rusai taip pat aršiai laikosi į pietryčius nuo Piatigorsko, kur vokiečiai pas-toviai veržiasi pirmyn Grozny aliejaus versmų linkui. Grozny aliejaus šaltiniai yra didžiausios po Baku versmės. Nuo Grozny laukų vokiečiai yra tik per 100 ar mažiau mylių.

Tačiau šiuo metu vokiečiai deda didžiausias pastangas Stalingrado fronte, nes užėmus Stalingradą jie gautų ne tik svarbų Rusijos industrijos centrą, bet ir galėtų nutraukti rusų susisiekimą Volgos upe, kuria plukdomas Kaukazo aliejus ir sąjungininkių parama.

Saulė teka 6:07 val., saulė leidžias 7:39 val.

MOSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

NEW JERSEY LIETUVIAI NEWARKO PARADE PUIKIAI PASIŽYMĖJO

Neseniai dideliu pasisekimu įvyko New York At War paradas, kuriame lietuviai labai puikiai pasižymėjo, dabar Northern New Jersey surengė didelį parą rugp. 15 d. Newark, N. J., kuriai laimėti. Paradas tęsėsi nuo 1 val. p. p. iki vėlaus vakaro. Lietuviai žygiavo 5 val. vakare.

Daugiausiai dalyvavo parade lenkų, antroji vieta — čekai. Trečia vieta tenka lietuviams. Mūs buvo 3 kartus daugiau, negu rusų, 3 kartus daugiau negu ukrainiečių, negu kiniečių, jugoslavų.

Spalvingumu lietuviai buvo spalvingiausi. Kiekvienas 600 grupės dalyvis buvo pasipuošęs lietuvių vėliavos spalvų karinio tipo kepuraitė, kurios abiejose pusėse stambus raudonas ant geltono parašas Lithuanian. New Jersey spaudo ir radijo lietuvių gerokai pagyrė.

Pirmiausiai ėjo Grand Maršalas, cilindriuotas Jonas Lelešius. Lietuvą atstovavo Ieva Trečiokienė, kuri paradiui surengti daugiausiai dirbo ir nuvargusi, po parado, trečiadienį išvyko į kalmus ilsėtis. Ji tautiniais lietuvių rūbais gražiai žiūrovus žavėjo. Tautinių rūbų žygiuojamoms vadovavo Izabelė Dilienė, kuri paradiui surengti, kaip pavienė, surinko daugiausiai aukų, \$43.75. Garbės Sargybą ėjo Vincas Ambrozevičius, seniausias N. J. lietuvis veikėjas ir daugiausiai aukojęs pavienis, Simonas Gudas. Lietuvaitę atstovavo Birutė Masandukaitė, Miss Columbia buvo Veronika Laukžemytė.

Zygiuojantiems gyvais maršais padėjo kojas miki-

lai kelti šv. Vardo Draugijos iš Kearney, N. J., uniformuotas banas, kurį vadovavo Vincas Jaruševičius.

Moterų grupė ėjo visai baltai apsirengusios, grupę sudaryta iš Moterų Sgos ir šv. Rožančiaus draugijos narių, ėjo pasipuošusios: geltonai, žaliai, raudonai. Tuo būdu sudarė Lietuvų vėliavą. Vyrai ėjo kontrastiškai apsirengę: grupę baltomis kelnėmis, tamsiais švarkais, grupę baltais marškiniais ir juodomis kelnėmis.

Nešti keli parašai, rodą lietuvių lojalumą Amerikai, pirmą bonų, pagalbėjimą karui laimėti.

Paradiui rengti komitetas: pirm. Pranas Steibakauskas, vice p. Mikas Stelmokas, sekr. Kazys Strolis, išd. Ieva Trečiokienė, Spaudos ir Skelbimo Komisija: Albinas Trečiokas, Vincas Ambrozevičius, kleb. kun. Kelmelis, p. Podgalskis.

Draugijų daugiausiai paradiui aukoję šv. Jurgio draugija, kuri dar ir salę pasiruošimams nemokamai užleido.

Zygiuojančioms moterims vainikėlius nupynė: Stukienė, Pačėsienė Rincienė.

Po parado įspūdis geriausias.

Radio parduos bonus

Amerikos Iždo Departamentas paskyrė WHOM radijo stotį atstovu bonams pardavinėti agentūrą. Jos lietuvių vedėją J. Valaitį Kreditas lietuviams. J. V. J. Valaitis, WHOM, War Bonds, 29 W. 57th St., NYC.

Lee Park, Pa.

Lietuvis žuvo kasykloje

Glen Alden anglies kompanijos Loomis kasykloje tragingai žuvo Jonas Matukaitis, 54 metų amžiaus, gyv. 26 Wyoming St., Lee Park. Matukaitis kraustęs iš kasyklos karo medžius ir palietęs stiprios srovės elektros vielą. Visos pastangos jį atgaivinti nuėjo niekais.

Velionis buvo ramaus, malonaus būdo žmogus. Paliko žmoną, 9 vaikus — Joną, Praną, Juozą, Viktorą, Kazį, Vincą, Tamą, Nele, Lilijoną (trys vaikai yra mirę), broį Julij, Plains, seserį Oną Valašiniene, Plymouth.

A. a. Matukaitis kilęs iš Suvalkų rėdybos, Prienų parapijos, Pabalių kaimo. Į Ameriką atvyko 1903 metais.

Manieros (ypatingi apsiėjimo būdai) seka knygas, ne knygos manieras. (J. Tautier).

Eretas mano, kad gal apie tremtinių likimą bus galima ką nors sužinoti iš Sibiro.

Prof. Eretas dar prašo sekančių pranešimą perduoti, kurį jis gavo per Raudonąją Kryžį:

"Antanina Salkauskaitė, Ostland, Kaunas, Trakų gatvė 12a, b. I prašo Juozą Eretą sekančių pranešimą perduoti: Stasys neseniai mirė nuo plaučių uždegimo. Vanda ir Viktoras Labanauskai ištremti į Sovietų Rusiją. Jų gyvenamoji vieta nežinoma. Praneškite viską Pakštui."

Eretas mano, kad gal apie tremtinių likimą bus galima ką nors sužinoti iš Sibiro.

Prof. Eretas dar prašo sekančių pranešimą perduoti, kurį jis gavo per Raudonąją Kryžį:

"Antanina Salkauskaitė, Ostland, Kaunas, Trakų gatvė 12a, b. I prašo Juozą Eretą sekančių pranešimą perduoti: Stasys neseniai mirė nuo plaučių uždegimo. Vanda ir Viktoras Labanauskai ištremti į Sovietų Rusiją. Jų gyvenamoji vieta nežinoma. Praneškite viską Pakštui."

Eretas mano, kad gal apie tremtinių likimą bus galima ką nors sužinoti iš Sibiro.

Prof. Eretas dar prašo sekančių pranešimą perduoti, kurį jis gavo per Raudonąją Kryžį:

"Antanina Salkauskaitė, Ostland, Kaunas, Trakų gatvė 12a, b. I prašo Juozą Eretą sekančių pranešimą perduoti: Stasys neseniai mirė nuo plaučių uždegimo. Vanda ir Viktoras Labanauskai ištremti į Sovietų Rusiją. Jų gyvenamoji vieta nežinoma. Praneškite viską Pakštui."

Eretas mano, kad gal apie tremtinių likimą bus galima ką nors sužinoti iš Sibiro.

LRKSA valdybos pobūvis prie ežero

Harvey's Lake, Pa. — Trečiadienio pavakary prie šio ežero smagiai linksminosi Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdamosios Tarybos nariai, Susimovimo darbininkai ir taip pat "Garso" redaktorius ir spaustuvės darbininkai. Smagi puota buvo Andriaus Kižio puošniame vasarnamy. Vakarieniaujant L. Simutis, Susimovimo pirmininkas, padėjo puotos rengėjams ir taip pat išreiškė nuoširdų pasitenkinimą tuo, kad mūsų jaunų lietuvių tarpe kas kart daugiau atsiranda iškilusių į biznio, politikos ar įvairių profesijų aukštumų. Pavyzdžiui statė Andrius Kižis, kurs yra Pittstono banko vice pirmininkas ir šiaip jau žymus ir apskrus finansininkas. Kalbėtojas džiaugėsi, kad p. A. Kižis yra LRKSA narys ir sąmoningai augina ir auklėja tris sūnus. Andrius Kižis yra p. Kotrinos Kvietkūnienės, LRKSA sekretoriaus žmonos brolis.

Į šią puotą buvo atsilankę ir buvusieji LRKSA vyriausieji dvasios vadai — kun. Jonas Kasakaitis, Pittstono par. klebonas, ir kun. Juozas Miliauskas, Wilkes Barre, Pa., klebonas. Jiedu gražiomis ir nuoširdžiomis kalbomis pasveikino naująjį Susimovimo dvasios vadą kun. Joną Švagždį, Brockton, Mass., liet. par. kleboną, kuris, atsakydamas į sveikinimus, giliai vertino tuos lietuvių, kurie pasilikę ištikimi savo tėvų religijai ir tautybei ir kurie priklauso prie lietuviškų organizacijų. Pasakytos kalbos buvo šauniu akstinu naujai Susimovimo valdybai ir darbininkams dar didesniu uolumu darbuotis organizacijos ir visos mūsų visuomenės gerovei.

Harvey's Lake yra apie

15 mailių nuo Wilkes Barre, Pa., "Draugo" gimimo vietos. Ežeras yra gražus ir didokas, tarp milžiniškų kalnų. Aplink jį yra geras devynių mailių ilgio kelias. Daug gražių vasarnamių. Ir lietuvių nemazai čia vasaroja. Adv. Jonas Lopata, pirmasis "Draugo" administratorius, čia turi gražiuose medžiuose paskendusį namą. Netoli jo gražius vasarnamus turi kun. J. Kasakaitis ir kun. J. Miliauskas.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS

Centrinis Ofisas:

3133 S. HALSTED ST.

(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos

valandos vakare.

Telefonas CALUMET 6877

134 N. LA SALLE ST.

Room 2014 Tel. STAt 7577

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0036

Residencijos tel.: BSVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Ofiso tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Kotvirtad. ir Nedėliomis susitarus

2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787

Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921

Res. KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Naujas lietuvis advokatas

Hartford, Conn. — Šiomis dienomis Connecticut Bar kvotimus išlaikė 30 asmenų, tarp kurių yra ir Pranas J. Mončiūnas, gyv. 30 Putnam Heights, sūnus Jono ir M. Mončiūnų, vienu seniausių Liet. Darbininkų Sąjungos narių ir "Darbininko" skaitytojų.

Adv. Pranas J. Mončiūnas yra baigęs Švč. Trejybės lietuvių parapijos pradinę mokyklą ir Hartfordo viešąją aukštesnę mokyklą. 1937 m. baigė Connecticut Universitetą ir 1940 m. baigė Boston University School of Law. Baigęs teisų mokyklą ruošėsi kvotimams. United Aircraft korporacijos vadovybė pakvietė Praną J. Mončiūną dirbti lėktuvų motorų pardavimo departamentan, kur jis iki šiol dirbo ir gal dirbs iki karo pabaigos, nes tokių profesionalų yra stoka atsakomose vietose.

Sveikiname jauną adv. Praną Mončiūną ir linkime geriausių sekmių profesijoje!

15 mailių nuo Wilkes Barre, Pa., "Draugo" gimimo vietos. Ežeras yra gražus ir didokas, tarp milžiniškų kalnų. Aplink jį yra geras devynių mailių ilgio kelias. Daug gražių vasarnamių. Ir lietuvių nemazai čia vasaroja. Adv. Jonas Lopata, pirmasis "Draugo" administratorius, čia turi gražiuose medžiuose paskendusį namą. Netoli jo gražius vasarnamus turi kun. J. Kasakaitis ir kun. J. Miliauskas.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS

Centrinis Ofisas:

3133 S. HALSTED ST.

(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos

valandos vakare.

Telefonas CALUMET 6877

134 N. LA SALLE ST.

Room 2014 Tel. STAt 7577

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0036

Residencijos tel.: BSVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Ofiso tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Kotvirtad. ir Nedėliomis susitarus

2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787

Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921

Res. KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Klierikų fondas užbaigtas

Baltimore, Md. — Dėkamus žmonių užuojautai ir jų labdarininkų reikalaujama \$1,000,00 suma apmokėjimui už 5 jaunuolių valgi ir mokslą šv. Karolio Kolegijoje jau surinkta. Rugp. 2 d. kunigai pranešė, kad tai bus paskutinis kartas šiam metui, kad jie primintų tą dalyką. Ant rytojaus kun. dr. Mendelis pasiuntė čekį iš anksto, kad mūsų parapijos studentų vietos būtų užtikrintos. Ačiū Dievui, yra gerų žmonių, kurie atjaučia kitų vargū ir neturtui. Dievui padedant, ateis diena, kuomet tie jaunuoliai savo geradariams atsilygins atnašaudami šv. Mišių auką už jų intencijas. Kun. dr. Mendelis prašo visų melstis, kad tie, kurie pradėjo gerą darbą jį sekmingai užbaigtų.

Klebonas Lietuvnikas

namie

Visi žmonės nudžiugo, išgirdę linksną žinią, kad mūsų mylimasis klebonas kun. Juozapas Lietuvnikas grįžo iš Mercy ligoninės į kleboniją pirmadienį, rugpičio 10 d. Daug sveikėnis ir linksmesnis Klebonas džiaugiasi grįžęs į savo namus. Gera būti ligoninėje, kada žmogus sergi, bet nerasi taip gerai kaip namie. Mylimųjų parapijiečių gerb. klebonas prašo pasimelsti, kad jo kojos sustiprėtų, kad jis galėtų bent šv. Mišias at

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, leidami išsamiuoti šv. moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.

35 METAI PATYRIMO priimant akinius, kurie pašalina visų akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampus 18-tos

Telefonas: CANAL 0523, Chicago

OFISO VALANDOS:

Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.

Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 West Cermak Road

Ofiso tel. CANAL 2345

Ofiso val.: 2-4 ir 7-9

Serėdoj pagal sutartį.

Res.: 7004 So. Fairfield Avenue

Res. tel.: HEMlock 3150

Tel. YARds 2346

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

arti 4th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Serėdoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

OFISO VALANDOS:

Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANAL 4796

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Sekmadiesiais taipgi pagal sutartį.

Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicer 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicer 1484

Rez. Tel. LAFayette 0094

Ofiso Tel. LAFYETTE 3210

Emergency KEDZIE 2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

VAL.: Pirm., Ketvir., Penk. 2 ligi

4, ir 6-8:30 vak. Antradi. ir Šešt.

10 iki 2:30 P. M.

Treči. ir Sekm. pagal susitarimą.

Telefonas: Y A R D S 7299

3325 South Halsted St.

Lietuvos Generalinio Konsulo ieškomi:

Juozas Naujokaitis, gyvenąs Boston, Mass., ir Pranas Kesylus, gyvenąs Indiana Harbor, Ind., kilę iš Lietuvos, Beičių kaimo, Rokiškio valsčiaus.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi rašyti Lietuvių

našauti ir į klausyklą nuieiti išpažinčių paklausti.

Sveikiname mūsų mylimąjį kleboną, grįž

Satyagraha - Indijos pasyvaus pasipriešinimo kova

- Naujas nepaprastas gyvenimas Gandžio farmoje. - Gandhi anglų teisme. - Geriau mirsiu šunio mirtimi, bet negrįšiu be pergalės. - Eidamas per kalėjimus nori tautą išvesti į laisvę.

Šūviai į minik

Gandhi turėjo 45 metus amžiaus, kai iš Pietų Afrikos vėl sugrįžo Indijon. Čio nai jisai vėl įkūrė farmą, į ją pasikviesdamas net visą eilę "nepaliečiamųjų", paniekintų indų visuomenėje žmonių. Toje farmoje jie gyveno neturte, bet didelėje tarpusavijėje meilėje. Tai buvo kaip ir savotiškas visuolynas, kuriam vardas buvo parinktas "Satyagraha". Tai Gandžio išrastas posakis. Žodiškai jisai reikštų: "tikrosios pastangos", "tiesos jėga", "sielos jėga". Tačiau vėliau tas žodis buvo vartojamas norint pažymėti "ne bendradarbiavimą", "pasyvų pasipriešinimą", "civilinę neklausybę".

Tas viskas turėjo didelį atgarsį Indijoje ir Gandhi stojo nacionalinio judėjimo priešakin, net ir daugelis musulmonų jungėsi prie jo. Nelaimingos aplinkybės tam sąjudžiui labai padėjo išsiplėsti: 1919 metais Amritsare britų generolas davė įsakymą šauti į beginkles, neturinčias kur pasislėpti demonstruojančias indų minias. Žemė pasruvo krauju šimtai sužeistų ir nukautų žmonių. Tas nuskambėjo po visą Indiją ir pasyvaus pasipriešinimo sūkis - Satyagraha - pasklido po visą kraštą. Britai tiesiog nežinojo ką daryti:

Naują beginklį kovos taktiką

Sumušdavo jie indus, su

kapodavo kai kotletą, o tie nei rankos nepakelia priešais anglus. Tūkstančiai Indijos žmonių traukia prie kalėjimo, tiesiog prašosi - areštuokite ir mus, kad jūs tokie. Pats gi Gandhi skelbė:

- Satyagraha neturi rodyti pykčio, neturi keiktis, neturi keršyti, turi laisvai pasiduoti areštuojami, neturi įžeisti savo priešų ir net jei kiti užsimiršę Indijos žmonės užpultų britų valdininkus, padėti jiems apsiginti.

Britų vyriausybei Gandhi grąžino jam duotuosius medalius pareikšdamas, kad jis neturi pagarbos ir nenori atsižymėjimo ženklų iš tos vyriausybės, kuri kasdieną jo kraštui darosi blogesnę.

Padėkojo už 6 metus kalėjimo

Indijos Kongresas, Gandžio vadovybėje išdirbo kovos programą: jie boikotuos anglų prekes, atsiims vaikus iš anglų mokyklų, mes bylinėtis anglų teismuose, mes viešuosius darbus, nemokės mokėsių, grąžins anglų suteiktus titulus, svarbiausia - dėvės namų darbo drabužius.

Tas turėjo didelės įtakos. Pakirto anglų importą ir pakėlė išteklis kaimų. Tačiau 1921 metais įtūzusi indų minia nužudė kelis anglų policininkus. Gandhi tuojau pareiškė, kad Indija dar nėra pribrendusi prie Satyagraha ir nutraukė visą kampaniją.

Vis dėlto pats Gandhi buvo britų patrauktas teismas. Ir tai buvo nepaprastas teismas. Gandhi sakėsi jo nusikaltimai didesni, negu nurodyti kaltinimo akte. Teisėjo jisai prašė skirti jam aukščiausią bausmę, bet teisėjas iš savo pusės parodė džentelmeniškumą. Vis dėlto bausmė buvo skirta 6 metai kalėjimo. Gandhi už ją padėkojo.

Eisena prie jūros - druskos

Gandhi neišbuvo viso laiko kalėjime. Po staigos

operacijos (apendicito) 1924 metais jisai buvo paleistas. Ir vėl Gandhi pradėjo tęsti Indijos išlaisvinimo kovą, kuri ypač paastrėjo 1930 metais. Protestuodamas prieš britus jisai sugalvojo eisną prie jūros pasigaminti druskos iš jūros vandens. Mat, anglai iš druskos gaudavo nemažus mokesčius ir vertė indus pirkti jų druską, o ne patiems gauti. Kadangi druska - visų vartojamas dalykas, todėl Gandžio suorganizuota eisena prie jūros gauti druskos buvo labai populjari visame krašte. Ir jie savo pasiekė. Nežiūrint anglų policijos daromų kliūčių minios žmonių keliavo artyn vandens, pasiekė jūrą ir nelegaliu keliu gavo druskos. Gandhi ta proga pasakė:

- Geriau mirsiu šunio mirtimi, geriau tegu mano kaulus šunes laišo, bet negrįšiu iš šio žygio palaužtas, be pergalės.

Mahatma - Didžioji siela

Simbolinę nelegalę - druską jie gavo, bet per keletą metų kalėjimai buvo pilni indusų, patriotų mahatmų.

Linksmumas, saikingumas ir ramumas kiekvienam gydytojui uždaro duris.

metonų ir kitų Indijos žmonių. Vis dėl to anglai ėmė nusileisti duodami naują konstituciją, kuri buvo didelis žingsnis priekin į Indijos autonomiją. Norėdamas dar daugiau iš anglų išsiderėti, Gandhi buvo nuvykęs į Londoną, kaip vienintelis indų kongreso atstovas. Kai jis grįžo Indiją, ji uždarė į kalėjimą. Čia jis pradėjo savo "pasninką iki mirties" užtardamas "nepaliečiamuosius". Vėliau jis dar vėl pasninkavo ištisas tris savaites. Tai buvo atgailos, nusivalymo pasninkas, Ir taip Gandhi, eidamas per kalėjimus, nori savąją tautą išvesti į visišką laisvę. Žmonės tą jaučia ir įvertina ir jam visas kraštas davė naują vardą - Mahatma, kas reiškia - Didžioji Siela.

Tačiau dabar atrodo, kad Indijos minios įsisiūbavo ir nuėjo toliau, negu Mahatma iš jų laukė.

K. J. Prunskis

Tik patvara veda į tikslą (Schiller).

Patyrimas labai dažnai mums parodo, kad žmonės kuo mažiau turi valios liežuviui suvaldyti. (Spinoza).

A. + A.

VERONIKA SPRAVDAUSKIENĖ (Potėvais Norvaišaitė)

Gyveno. 1812, S. Union Ave. Mirė Rugp. 21, 1942, 9:40 val. vak., sulaukus 68 m. amž. Gimė Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 38 m. Paliko didelame nuliūdime sūnų Juozapą, kuris tarnauja U. S. kariuomenėje, dvi dukteris Valeriją ir Žentą Juozapą Kuzmickus, Frances ir Žentą Jurgį Giedraitis, 5 anūkus ir kitus giminės.

Priklaušė prie Gyvojo ir Amžinojo Rožančiaus dr. J. Bridgporte ir prie Treinininkų Dievo Apveizdos paraploj.

Kūnas pašarvotas Antano Phillips koplyčioje, 3307 So. Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks Antradienį, Rugp. 25, iš Phillips kopl. 8:00 val. ryto bus atlydėta į Dievo Apveizdos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Nuliūdę Sūnus, Dukterys, Žentas, Anukas.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

A. + A.

JONAS SHIMKUS

Gyveno. 4535 S. Marshall Ave.

Mirė Rugp. 22, 1942, 5:20 val. ryto, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apsk., Šimkaičių par., Šiliminkų kaimo.

Amerikoje išgyveno 30 m. Paliko didelame nuliūdime dukterį Elengą Vojensky, Žentą Henry, anukę Judith Lynn, pusbrolių Kazimierą Shimkų, jo moterį Rozaliją ir jų sėimą ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko motiną Moniką ir brolių Rapolą.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, Rugp. 26, iš Eudeikio kapl. 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę Motina, Brolis, Dukteris, Žentas, Anukė, Pusbrolis.

Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis, Tel. Yards 1741-1742.

A. + A.

JONAS LIBAUSKAS

(Gyveno: 1765 Roosevelt Street, Gary, Ind.)

Žuvo plieno dirbtuvės nelaimėje, šeštadienį, Rugpiūčio 22 d., 1942 m. Velionis buvo sulaukęs pusės amžiaus.

A. a. Jonas gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šaučių apskr., Pašventinės parapijos. Amerikoje išgyveno apie 30 metų.

Paliko didelame nuliūdime moterį Francisą, po tėvais Brankaitytę; 3 sūnus ir 1 dukterį; pusbrolių kun. Bladą Libauską, Pensylvanijoje; ir daug kitų giminų ir draugų.

Velionis priklausė prie: Šv. Mykolo Arkangelo dr-stės, Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienymo vietinės kuopos, Šv. Kazimiero dr-stės ir West Side Lietuvių Politikos klūbo.

Kūnas pašarvotas J. Pruzin koplyčioje, 620 W. 15th Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, rugp. 25 d. Iš koplyčios 9-tą val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kazimiero par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Kalvarijos kapines, Garyton, Ind.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: Moteris, Sūnai, Dukteris ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius: J. Pruzin, tel. Gary 9000.

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED - VYRAI

SHEAR MAN reikalingas dirbti prie No. 2 Shear. Tikrai pilnai patyręs lai atsišaukia. 2220 NO. DOMINICK ST.

ACMES AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORIAL Tikrai patyrusi reikalinga. Gera užmokestis, darbas diena ir naktimis. PERFECTION SCREW PRODUCTS COMPANY 1500 West 15th St.

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORIAL Vyras reikalingas operuoti ir "set-up" B. & S. mašiną. Turi turėti "job shop" patyrimą. Aukščiausia užmokestis A-1 vyrams. Darbas diena ir naktimis. 3231 W. LAKE ST.

VYRAS reikalingas prie skalbykloje darbu. Gera užmokestis, pastovus darbas. EVANSTON HOSPITAL (LAUNDRY) Greenleaf 2500

HELP WANTED - MOTERYS

SURGICAL NURSES reikalingos. Taipogi Graduate Nurse - tarnauti ant Obstetrical avkšto. Malonus darbo sąlygos, gera užmokestis. Matykite Supt. of Nurse: EDGEWATER HOSPITAL, 5700 N. Ashland Ave., tel. LONGBEACH 4242

MERGINOS IR MOTERYS reikalingos prie įvairių dirbtuvėje darbu, pakavimui ir t. t. LOOSE WILES BISCUIT CO. 3659 So. Ashland

PLATINKITE "DRAUGĄ"

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas - Moteris patarnauja. PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas GROVEHILL 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI - VERTINGI PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS REKORDAS

Ši firma virš 50 m. tos pačios šėmos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

TROOST MEMORIALS have Beauty, Dignity and Distinction.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITE PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI IŠVILINĖ PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTEBROOK 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE Tel. LAFAYETTE 0727

Radio Programas - 7:00 iki 8:00 val. ketvirtadienio vakare, iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltmieri.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Tel. YARDS 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place Tel. CANAL 2515

42-44 East 108th Street Tel. PULLMAN 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street Skyrius: 710 West 18th Street Visi telefonai: YARDS 1419

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 South Michigan Avenue Tel. PULLMAN 9661

J. LIULEVICIUS

4348 South California Avenue Tel. LAFAYETTE 3572

ANTANAS M. PHILIPS

3307 Lithuania Avenue Tel. YARDS 4908

MAZEIKA IR EVANAUSKAS

3319 Lithuania Avenue Tel. YARDS 1138-1139

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

634 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numerai — 3c.
Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašalinsime tai padaryti ir neprisiūnčiame tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų raštus rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikų ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

M. Zujui 50 metų

"Garso" redaktoriui Matui Zujui rugpiūčio 21-mą dieną suėjo 50 metų amžiaus. Kadangi tą dieną baigėsi LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkimas, pietaujant Sterling viešbuty iškelta p. Zujaus "senatvės" paslaptis ir ta proga jisai buvo pasveikintas.

Matas Zujus redaguoja "Garsą" nuo 1926 m. pavasario. Prieš tai jis dirbo "Draugo" redakcijoje, buvo "Vyties" redaktorium ir administratorium. Be to, yra dirbęs ir kadaise Chicagojėjusio dienraščio "Kataliko" redakcijoje. Po pirmojo pasaulinio karo jis buvo išvykęs į Lietuvą ir įstojęs į karo mokyklą. Pirmą kartą Amerikon atvyko iš Dzukijos 1913 m.

Sukaktuviniškas yra taurus lietuvis ir uolus visuomenininkas. Jis yra A.L.R.K. Federacijos centro valdybos narys ir Wyoming Klionio Federacijos apskrities sekretorius. Prieš keliolika metų sukūrė šeimos židinį. Augina du sūnus ir dukterį.

Red. M. Zujui linkime sveikatos ir dar ilgai dirbti įgalingą visuomenės ir spaudos darbą.

Brazilija prieš ašį

Brazilijos prezidento Getulio Vargo parėdymu sausio 28 d. nutraukti diplomatiniai santykiai su Vokietija. Tai buvo taip vadinamos Inter-American užsienių reikalų ministrų konferencijos, buvusios Rio de Janeiro, pasekmės. Nuo to laiko Brazilijos užsienių politinė linija vis labiau linko prie karo. Braziliečių karišką nuotaišką padidino vokiečių ir italų submarinų aršus veikimas Brazilijos pakraščiuose ir kelių mėnesių bėgyje nuskandinęs keliolika laivų. Prezidentas Vargas buvo priverstas imtis griežtų žygių. Jis pradėjo griežtą akciją prieš penktąją koloną ir konfiskavo didelį nuosim-tį ašies turto, buvusio Brazilijoje.

Tačiau praėjusią savaitę nacių submarinų nuskan-dinimas penkių Brazilijos laivų, tą kraštą dar arčiau prie karo priartino. Vyriausybė pareiškė, kad už tokių kriminališkų aktus, skandinant brazilų turtą ir žudant žmones, vokiečiai susilauks atitinkamos bausmės.

Taiigi, išrodo, kad Brazilija bus priversta įstoti į karą prieš ašį.

Taikos reikalai darbininkų tarpe

CIO (Congress of Industrial Organizations) prieš keletą dienų laikytoj konferencijoje Chicagoje padarė puikų žingsnį darbininkų unijų taikos link. CIO pirmininkas Philip Murray pasiūlė taiką kitai stipriai darbininkų organizacijai — Amerikos Darbo Federacijai. Pasiūlymas buvo priimtas su ypatingu pasitenkinimu, duodančiu vilčių, kad organizuotųjų darbininkų taika bus galima realizuoti.

Šios žinios darbininkams ir jų draugams tikrai buvo smagios.

Šiomis dienomis CIO ir AFL atstovai renkasi pasitarti, kokiais keliais eiti prie pasiūlytos taikos. Kad tikslo pasiekti, suprantama, ir viena ir antra pusė turės būti pasirėmusi padaryti nuolaidų, eiti į kompromisus. Asmeniškumai taip pat turės būti atidėti į šalį. Įsigyvenusi vieni kitų neapykanta kuogreičiausiai turės būti pašalinta. Ir vienuis ir kitus turės lydėti troškimas pasitarnauti išnaudojamam darbininkui. Kitaip vienybė ir taika sunkiai bus atsieikiama.

Jei ir CIO ir AFL atstovai pasitarimus pradės nepa-dėdami į šalį pikto, užsispyrimo, jei jie pirmoje vietoje neturės galvoje darbo žmogaus gerovės, dėlto visas kraštas nukentės. Šiandien visi laukia tų pasitarimų pasekmių. Jei šiuo svarbiu Ameriką gyvenimo mo-mentu nebus prieita prie susitarimo ir taikos, ilgiamis

laikams gali būti užkirstas kelias vieningam darbinin-kų sąjudžiui.

"The New World" visai teisingai pažymėjo, kad da-bar yra pats laikas darbininkams užsimauti "ilgas kel-nes." Koliojimosi ir gatvinių peštynių laikai jau yra praėję. Tauta yra pasirėmusi darbininką sutikti kaip suaugusį vyrą, nešančią atsakomybę ir prieš darbininko gerovę ir prieš kraštą.

Geriausio pasekimo CIO ir AFL talkintojams ir vienytojams!

Čekų laimėjimas

Šiomis dienomis Didžioji Britanija ir Sovietų Rusi-ja pripažino Čekoslovakijos respublikos sienas, buvo sias prieš Munich'o konferenciją 1938 m. Čekai ir jų vyriausybė, kurios priešakyje stovi prezidentas Ed. Be nešas, tuo yra labai patenkinti.

Savo pranešime Tautinei Tarybai p. Benešas ypa tingų būdu reiškia padėką Amerikos čekams už suteiktą pagalbą laimėti Čekoslovakijos pirmųjų sienų pripažinimą. Be to, jisai prašo, kad ir toliau amerikiečiai čekai gelbėtų savo tėvų kraštui. Jisai prašo dabar nekelti jokių ginčų dėl pokarinių derybų. "Tai išriš pati tauta namie po karo demokratiškais ir broliškais me-todais" — sako Benešas. Antrąją kovą dėl tautos iš-laisvinimo laimėsia bendru darbu, lydimu vieningumo ir kooperavimo dvasia.

SPAUDOS APŽVALGA

Telegrama Prezidentui

Atlanto Carterio vienerių metų sukaktuvių proga Brooklynio lietuvių laikraščio (Amerikos), "Tėvynės", "Vienybės", "Naujosios Gadynės" pasiūsta Prezi-dentui Rooseveltui tokio turinio telegramą:

"ON THE FIRST ANNIVERSARY OF THE EPOCH MAKING ATLANTIC CHARTER, WE, THE EDITORS OF LITHUANIAN LANGUAGE NEWSPAPERS, TRANSMIT TO YOU, OUR PRESIDENT, OUR SINCERE GREETINGS AND THANKS. THE PRINCIPLES OF YOUR ATLANTIC DECLARATION GAVE NEW STRENGTH TO THE SUFFERING MANKIND IN ITS DEEPEST STRUGGLE AGAINST TOTALITARIAN AGGRESSORS AND PARTICULARLY, THE AMERICANS OF LITHUANIAN DESCENT GAINED NEW COURAGE AND FAITH THAT LITHUANIA, THE LAND OF THEIR ANCESTORS SHALL BE FREED FROM NAZI INVADERS AND WILL RE-GAIN FULL INDEPENDENCE. AMERICANS OF LITHUANIAN DESCENT ARE LOOKING FORWARD TO VICTORY UNDER YOUR INSPIRING AND ABLE LEADERSHIP".

Mūsų žiniomis, Lietuvių R.K. Susivienymo Ameri-koj Vyriausioji Taryba, laikiusi susirinkimą rugpiūčio 12—14 dd., taip pat išsiuntė sveikinimą Atlanto Carte-rio autoriams.

Ragina budėti

"Lietuvių Žinios" rašo:

Štai kodėl svarbu, kad lietuviai Amerikoje nuolat bu-dėtų ir stengtusi Amerikos visuomenėje palaikyti gyvą Lietuvos laisvės idėją. Kadangi karo pabaigoje, iškils naujų Pabaltijo tautų nepriklausomybės apsaugojimo problemų, kad viešojo Amerikos visuomenės opinija vien-ingai stotų už lietuvių, latvių ir estų tautų laisvę.

Kad įgyti Amerikos visuomenės pilną prielankumą, lietuvių tautos kilmės amerikiečiai ir iš Lietuvos atvy-kusieji lietuviai, turi visomis jėgomis gelbėti Amerikai jos karo pastangose, pirkdami, gal būt daugiau už ki-tus, karo bonų ir ištikimai atlikdami visas pareigas, kokias tik šioji šalis mums uždės.

Kiekvienai tautai po karo bus atsieikiama tokiu saiku, koku ji seikėjo (prisidėjo) prie karo laimėjimo. Mūsų gimtosios žemės likimas yra mūsų pačių rankose."

Reiškia pasitikejimą

Ilgame straipsnyje, įdėtame "Dirvoje", A. J. Mažri-mas gvildena Pabaltijo kraštų likimą ir padaro tokią išvadą:

"Tačiau atsigos pavergta Lietuva, atsiminus Ame-riką ir jos kilnųjį Prezidentą. Niekas nebepaverge Lie-tuvių gajos dvasios, nei nazizmo replės, nei bolševizmo slibinas. Kad ir apleisti, jie tiki Amerika, jie spėja ate-siant laiką kada Jungtinių Valstybių svarus teisingu-mo žodis, paremtas tvirtu ginklo pajėga, galiausia pri-vers visus gerbti Atlanto Carterį. Taip pat yra vilties, kad anglai atsipeikės nuo karų, bolševizmo paleistų, grįš į savo garbingą fair play tradiciją. Tas faux pas, klaidingas žingsnis, Pabaltijo linkme, buvo padarytas klaidinančių realistų. Jūs turės atitaisyti prityrę bri-tų idealistai, vyrai, kurie supranta, kad, mūsų apgai-lestaujamais, nelemtas žingsnis sudavė moralinį smūgį ne tik Atlanto Carteriui, bet ir Didžiajai Britanijai."

(Draugas, 1917 m., rugp. 24 d.).

Ne bomba, bet sūris... Į policijos stotį Chicagoj bu-vo atneštas ir ant stalo pa-dėtas ryšulys, kurs buvo rastas prie Chicago Ave., vandens pompavimo stoties. Tai bomba... Norėta išspro-gdinti stotį... Sušaukta bū-rys ekspertų. Su dideliu at-sargumu atrištą ryšulys, bet vietoje bombos surastas dvokiantis šveicariškas sū-ris.

Kun. J. Jakaitis Chica-goj... Worcesterio klebonas ir Tautos Fondo pirminin-kas kun. Jonas Jakaitis su reikalais atvyko į Chicago, iš kur drauge su prof. kun. P. Būčiu išvyksta į Kunigų Vienybės seimą.

Jungiasi dvi LRKSA kuopos... V. Balanda, J. Zakas, J. Gurinskas ir M. Gurins-kaitė deda pastangų, kad sujungti dvi LRKSA (15-tą ir 99-tą) kuopas į vieną.

\$1,500.00 Lietuvai... Sioux City, Iowa, vyskupijoj nuo karo nukentėjusiai Lietuvai šelpti per bažnyčias surink-ta \$1,500.00.

Kareiviai nužudė genero-lą... Rusų karo fronte kariai sukėlė maištą. Maištininkai nužudė savo generolą Pur-garovą.

Indijai savivalda... Angli-jos vyriausybė žada Indijai savivaldą. Ten būsianti į-vesta nauja tvarka. Refor-moms praversti paskirtas Indijai sekretorius Monta-gu.

Mūšai Kaukaze... Prane-šama, kad Rusijos armija atnaujino savo veikimą prieš turkus Kaukazo fron-te.

Po sietų pasidairius

Brooklynio lietuviškų kom-nacijų gaziets redaktorius A. Bimba pilnai turi išfige-riavęs, tik bijo aiškiai ant poperos padėti, kad Ameri-kos karo vadovybė yra išti-žus, ba neatidaro antro fronto. Bimba išveda tokius figerius: civiliam kare "pre-zidentas Lincoln visą karo vedimą pavedė karo minist-rui McLellan, kuris pasiro-dė ištizieliu ir kuris turėjo būt atstatytas, idant išgel-bėti armiją ir visą karo rei-ka-lą".

Balšavikai figeriuoja, kad vienatinis Amerikos išsigel-bėjimas ir visas karo reika-las yra — atidarymas an-tro fronto, o kadangi jisai neatidaromas, reiškia karo vadovybė yra ištizišus ir ji turi būt atstatyta.

Ar kas gali geriau pasi-tarnauti Hitleriui?

Praeitą sekmadienį vie-nam piknike suėjau seną ta-vorščį Joną Kulniuką. Žiū-riu, žandas biskį patinęs.

— Kas yra? Sergi?
— Dantys skauda...
— Nuo ko?
— Nežinau. Tur būt, šal-tį pagavo.
— Kokiu būdu?
— Vakar vakare eidamas gulti per misteiką vietoj į stiklinę vandens, kaip visuo met darydavau, padėjau juos ant lango ir greičiau-siai naktį vėjas užpūtė.

SPICPIRVIRVIO DUMKOS

Mahanojaus Saulė teisin-gai anuosyk rašė: "Žmogus be laikraščio kai darbinis arklys kuris tesupranta ir teismano ką po snukiu turi. Nebūkime darbiniai ark-liai!"

Kirvis pataikė į akmenį

Arba kaip "bedūsis" neat-silaikė prieš žmogų su dūšia .

(Tęsinys)

— Tai, gal, ragavai kada nors?
— Ne, neragavau, nes tai ne valgomas daiktas.
— Tai, gal, ją užuodi?
— Ne.
— Gal, girdėjai ją kal-bant?
— Ne.

— Jautai ją? Užčiuopei?
— Neužčiuopiau, bet jau čiu, ir žinau, kad be dūšios nei jausti negalėčiau.

— Dabar matai, mano mielas, kad net keturi jaus-mai liūdią, jog žmoguje nē ra jokios dūšios. Vien tik-tai tikėjimas sako, kad dū-sia yra. Bet kaip žiopla yra tikėti vienam daiktui, negu keturiems pojūčiams.

— Tiek to. Vėliau rasime galutiną išeitį. Dabar eiki-me prie svarbesnių įrody-mų. Tamsta esi daktaras? Taip?

— Žinoma.
— Kai esi pašauktas pas ligo-nį, kokią vyriausia tam-stos yra pareiga?
— Aišku, nustatyti ligą ir grąžinti jam sveikatą.
— Ar taikėsi tamstai ka-da sveikatą matyti?
— Ne, jōs negalima ma-tyti, atsakė daktaras.
— Tai, gal, girdėjai ją vaikščiojant, trepsint?
— Juokus tamsta kalbi.
— Visiškai ne. O, gal, pa-vyko ji kada nors suosti?
— Ne.
— Tai, gal, kada nors te-ko ragauti?
— Gana, tamsta niekus pasakoji, — lyg piktelėjęs atsiliepė daktaras.
(Bus daugiau)

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

\$1000 U. S. WAR BONDS per Dienraščio "DRAUGO" LABOR DAY PIKNIKA

Rugsėjo (sept.)

7 d., 1942 m.

V V
VYTAUTO
PARKE

BUS 12 BONŲ
PIKNIKE!

Pirmas: - - - \$500.00

Kiti du: - - po \$100.00

Trys bus: - po \$50.00

Šeši bus: - po \$25.00

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Net daržovių neturi teisės parduoti

"Kauener Zeitung" rašo, kad už vieną kiaušinių "juodojoje biržoje" mokama tarp 80 pfenigų ir 1 markės, už pieno litrą 2 markės, už litrą grietinės — 13 mar-kių. Grietinės gamyba iš vi-so uždrausta. Už medines sandales, prie kurių prita-isyta odinis dirželis, sako-ma 15 markių, už seną dvi-račio pedalį — 40 markių. Kaip žinome, prieš karą ofi-cialė markės vertė buvo 40 amer. centų.

Net daržovių ūkininkai neturi teisės pardavinėti vartotojams. Jos turi eiti per "Sodybos" bendrovę.

Viskas nazių rankose

Praėjo jau daugiau kaip 4 mėnesiai, kaip Vokietijos ministerio okupuotose Ry-tų kraštuose Rosenbergo dekretu Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse įvesta "savoji krašto administraci-ja" ("savivalda"). Tačiau kaip anksčiau, taip ir dabar vokiečių komisarijai tebelei-džia įsakymus, kuriais tvar-komas visas Lietuvos gyve-nimas. Net savaime nees-mingose administracijos srityse tvarkymo teisė tebe-priklauso vokiečių komisa-rams.

Per radio vokietinama Lietuva

Vilniaus ir Kauno radijų stočių veikimas. Laikraštis sako, kad pradžioje šias stotis buvusi perėmusi vo-kiečių kariuomenė, o pas-kui iš pereinamųjų rugpiū-čio mėnesį pervedusi jas vokiečių civilinei adminis-tracijai. Dabar Vilniaus ir Kauno sudarančios "reicho radijų bendrovės" dalį. Vil-niaus stotyje iš pradžių dir-bė 4 vokiečiai, o neseniai at-siųstos dar dvi vokiečių. Programa susidedanti iš vokiškos ir lietuviškos da-lies. Vokiečių programa be-veik išimtinai perduodama iš Vokietijos. Iš Vilniaus stoties esą duodami patari-

mai Lietuvos ūkininkams. Kauno stotis teikianti vo-kiečių kalbės pamokas lie-tuviams.

Mirtis už apsiausto pakeitimą

"Kauener Zeitung" (VII 6) rašo, kad "vokiečių y-patingasis teismas" Kaune nuteisė mirti elektromon-terį Stasį Želvį, gyvenantį Kaune, Basanavičiaus alėjo-je 6, už tai, kad jis, būda-mas prikomandiruotas prie vokiečių karo komendantū-ros pakeitęs savo blogesni apsiaustą geresniu, kuris pereiną žiemą buvęs paau-kotas vokiečių kariuomenei. Šis sprendimas reiškia "įs-pėjimą visiems."

Žvejyba okup. Lietuvoje

Žuvų gaudymas Lietuvoje vyksta ne tik šventosios uoste, Baltijos jūros pak-rantėse, bet ir ežeruose, ku-rių žuklavimo tikslams nau-dojama 115,000 hektarų bendro paviršiaus. Žiemos metu žuklavimu verčiasi a-pie 1,000 žmonių, o vasarą šis skaičius padidėja iki 2,000. Žuvavimu jūroje užsi-i-ma apie 350 žvejų.

Šventosios uosto žvejai turi 9 didesnius žuvavimo laivus, 145 vidutinius bei motorinius laivus ir apie 70 valčių. Uostą valdo vandens dalių valdyba, kuri rūpina-si uosto pagiliniu bei jū-ros atplaukimo smėlio iš-sėmimu. Specialinė žemse-mė netrukus pradėsianti darbą. Uosto dirbtuvėse sta-tomi nauji žvejų laivai. Šventosios uoste veikia žu-vų rūkykla, o Palangoje — žuvų sūdymo įmonė. Šiais metais tikimasi gauti 700,000 kilogramų jūros žuvies ir apie 1,000 kg. ežerų žu-vies.

Jau ir mergaitės verbuojamos "darbo tarnybai"

Buvome rašę, kad Lietu-vos jaunimas vėl pradėta raginti stoti į Vokietijos "darbo tarnybą".

"Draugas" Acme telephoto

Sulaikyta už bigamiją. Mrs. Mary C. Haislip Williams Johnson, 17 m. amž., ir jos antrasis vyras Ray Johnson, Jr., su kuriuo ji susituokė St. Louis praėjus trims mėne-siams, kai jai pranešta, kad jos pirmasis vyras, jūrinin-kas, yra dingęs Java jūros kovoje. Dingusio jūrininko mo-tina, nenori tikėti, kad jos sūnus miręs, tad prieš tą savo marčią iškelia bigamijos kaltinimą.

Į vokiečių tarnybą priima mi jaunuoliai, gimę tarp 1921 ir 1924 metų. Tiems 7-tos klasės gimnazistams, kurie įstoja į "darbo tarny-bą", išduodami brandos ate-statai. Jie jau nebeturėsią lankyti aštuntos klasės.

Žmogaus inteligentišku-mas nėra grįžiuose rūbuo-se ir etiketos žinojime.

Neleidžia parduoti automobilių

Michael F. Mulcahy, raci-onavimo administratorius Chicagoje ir apylinkėse, už-draudė išduoti sertifikatus pirkti 1942 m. modelių For-do, Chevrolet ir Plymouth automobilius, turinčius me-talinius rėmus.

Taupykite... Džiaugsitės

JOSŲ INDELIJAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00.

SKOLINAM PINIGUS PIRMIEMS MORGICIAMS LENGVAI MENESINIAIS ISMOKEJIMAIS.

Žymi lietuvių finansinė įstaiga MES MOKAME 3 1/2% 46-ti metal sekmingai patarnauja

KEISTUTO SAVINGS

— AND LOAN ASSOCIATION —

JOS. M. MOZERIS, Sec'y.

3236 S. Halsted St. Tel. Calumet 4118

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduo-tas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuo-jaų, mes siūlome, tiesiog iš geležin-kelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tikrai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio — Tikras Bargenas..... \$8.75
BLACK BAND LUMP anglys, labai geri \$10.50
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams..

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMĖGŲ — SIŲTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms Šyrai ir Suknelės Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštas arba cloth kotelai pasididinti nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th St. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

Sunkūs papuošalai

Gyvenančios Sumatros sa-loje "karabotakų" tautelės ponių aristokratiškumo lai-psnis matuojamas auskarų svoriu. Tautelės vadų žmo-nos ir dukterys nešioja si-dabrinis auskarus trijų ki-logramų svorio. Tie auska-rai padaryti vietinių auksa-kalių labai meniškai ir jų vertė siekia \$1,000. Kiek-viena ištėkėjusi moteris tu-ri pusantro kilogramo aus-karus. Jaunos merginos turi pasitenkinti žymiai lengves-niais auskarais, tačiau jos dar prieš ištėkant bando į-segti į ausis sunkesnius au-skarus, kad pasirošytų tam laikui, kai joins padovanos "tikrus" auskarus.

WOLK STUDIO

1945 West 35th Street

The Most Modern and Complete Air Conditioned Studio for over 30 years

ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES FIRST LAFAYETTE 2513

PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JI KITIEMS

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MUSŲ MILZINIŠKO STAKO MUZIKAI-LENIŲ INSTRUMENTŲ. PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI
TUBOS, CLARINETAI, THOM-BONAI, SAXAPHONES, FLU-TES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTUI GUITARAI, SPA-NISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00.
STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZ-DENGALAS — \$12.00. SMICE-LAI, SMUKLOS, STRIUNINI-NIAI, BASAMS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.30 ir \$15.00. Striunos dėl vi-sų viršuminių instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$18.50, \$23.50, \$35.00, \$50.00. PEDALS, HI BOYS CYMBOLS, DRUM HEADS patalsoni jums palau-kiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi įvairūs įrenginiai. EKSPERTYVAS VICTOR IR PHONOGRAPH patalsonas. Atstatymas visų dalių Clarne-tams, Triūboms, Saxaphones, Smukloms ir Guitarams.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago.

WHOLESALE

LIQUOR ISTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago.

*REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ.

N. KANTER, sav.

MUTUAL LIQUOR CO.

4707 So. Halsted St.

Telefonas: BOULEVARD 0014

NEŽICINT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOS IR APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS

RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!

Vienintelė ir Smagiausia Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!

— VIENUOLIKTI METAI! — SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue

Phone: GBOvehill 2242

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.
Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago

Telefonas — REPUBLIC 6051

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Firmos Rūšies Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.

PIRM PIRKIMO

Atvyk į mūsų įstaigą ir apžiūrėk sta-tą ir aukštą rūšį LENTŲ—MILL-WORK — STOGŲ IR NAMŲ MA-TERIJOLĄ. Dėl garažų, porčių, vis-kų, sklepų ir flatų. PASITARK SU Mūsų EKSPERTAIS dėl konstruk-cijos ir pertalymo namų.

Storm Sash, Combination — Door and Insulation APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS DYKAI •

Cash arba Lengvais Išmokėjimais

STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.

LIETUVIAI SALESMAI

3039 South Halsted St.

Tel. VICTory 1272

Kaip įvyks tie didieji "Draugo" Labor Day surprizai!

Visos procedūros išaiškinamos
skaitytojams! Kurie turi ar neturi
teisių prie U. S. War Bonų!

Per dienraščio "Draugo" metinį pikniką, Labor Day įvyksta didieji laimėjimai vienam ar kitam dalykui. Yra įvesta tam tikra tvarka ir ji yra labai šventai sekama, kad išvengus visokių dalykų tokiame labai svarbiame momente.

Šiais metais "Draugo" didieji pikniko surprizai bus bonai ir jų padalinimas bus atliekamas lygiai taip, kaip automobilio dovanojimas praeitais metais.

Supraskime gerai

Pirmas ir svarbiausias dalykas — kas gali gauti vieną iš tų dvylikos surprizų U. S. War Bonų, kurių pilna vertė bus \$1,000.00.

Tik tie galės gauti vieną tų dvylikos U. S. War Bonų, kurie turės nusipirkę nors vieną tų tiktukų po dešimtuką. Kiekvienas ekstra tiktukas yra ekstra proga prie tų didžiųjų surprizų.

Yra ir tokių, kurie negalės džiaugtis, nors ir daug tiktukų pirkę; o tie yra visi dienraščio "Draugo" redakcijos, administracijos, bei spausdintuvės nariai ir jų šeimų nariai. Taip, tie auto matiškai yra praradę visas teises prie tų didelių progų.

Kaip įvyks tie didieji dalykai

Dabar kasdien visi gražinami tiktukai galiukai yra dedami į didelę dėžę, kaip ir bus daroma ir pikniko dieną. Nieko nereikia, ar dabar ar vėliau bus gražinami tiktukai, nes svarbaus mo-

mento laike išrinktieji teisejai vis tiek sumaišo visą dėžę ir visiems įvyksta lygios progos prie surprizų.

Pikniko klimakse — kai visi tiktukai yra sugražinti, procedūros tvarkytojas šauks estrados visą eilę žmonių būti teisėjais traukimo.

Paprastai, renkami atstovai iš įvairių kolonijų Chicagoje ir kitur. Mažiausia dvylika esti publikos išrinktų rankų plokiumu. Jie nustato visą tvarką ir sprendžia teisingumą visuose atvejuose. Nei "Draugo" administracija, nei kas kitas gali įsikišti į tolimesnį sprendimą be jų reikalavimo.

Tada eina prie išrinkimo vieno, kito vaikučio, kuris užrištomis akimis traukia tiktukus pirmiausia \$500.00 U. S. War Bono, paskui \$100.00, \$50.00 ir \$25.00. O tokių žmonių, kurie, gal, alps iš džiaugsmo bus dvylika.

Didelis sekretas

Ar žinote, kaip galite kuo daugiausia susilaukti progų gauti daugiau ir daugiau tų U. S. War Bonų surprizų? Kaip galite padidinti savo progų išvykti iš Vytauto parko tą pačią dieną su vienu ar kitu Bonu? Well, sekretas yra toks: reik pirkti daug, labai daug, tiktukų už dešimtuką. Taip, kiekvienas dešimtukas perka ekstrą progą prie tų visų bonų.

Tat, neumirškite: kiekvienas skaitytojas turi pasimatyti su "Draugo" Vytauto parke, per Labor Day, rugšėjo 7 d., kada kiekvienas turės auksinę progą prie tų didelių U. S. War Bonų, kurių vertė siekia net \$1,000.00. XXX.

John Factor vėl pakliuvo

Federalinė "grand jury" Cedar Rapids, Ia., įkaltino 12 asmenų milijono dol. suktybėmis, kurias vykdė per pašta. Tarp įkaltintųjų yra 7 chigagiečiai, o tarp jų ir žinomas John Factor (Jake the Barber), kurs po pirmojo pasaulinio karo Anglijoje gerokai pasipinigavo tarp lengvatikių.

Susirinkimas

Town of Lake. — Labdarų Sąjungos 1 kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks šį vakarą, rugp. 24 d., 7:30 val. vakare. Nariai būtinai dalyvaus šiam susirinkime. Labai svarbus yra klausimas prieglaudos reikahu.

M. Sudeikienė, pirm

Mokėti save suvaldyti reiš
kia mokėti gyventi.

("Draugas" Acme telephoto)

Betty Jameson wins Women's Western Amateur. Betty Jameson (left), San Antonio, Tex., receiving championship trophy of Womens Western Amateur golf tournament at Sunset Ridge, Chicago. Miss Jameson beat Mrs. Russell Mann (right) 4 and 2 in the Finals. J. L. Nau, president of Sunset Ridge, and Mrs. F. A. Bunte, president of Women's Western Golf Association, are shown in center.

Žmogus "įsimylėjo" ir pelnė 1,400 dolerių

St. Louis, Mo., areštuotas ir Chicagon parvežtas Frank B. Hendall, 35 m. amž. Čia jis pavestas "grand jury" ir paskirtas 4,000 dolerių laidas. Mrs. Ida Dunham, 43 m. amž. našlė iš St. Joseph, Mo., jį traukia tieson.

Savam laike tas Hendall nuvyko į St. Joseph ir tenai susipažino su Mrs. Ida, kuri ten vienam viešbuty dirbo. Anot našlės tvirtinimo, Hendall tuojau jį "įsimylėjo", ir ji nebuvo priešinga. Kai Hendall grįžo į Chicagą, Mrs. Ida Dunham atvyko jį čia aplankyti. Kaip neįžinoma keliais Mrs. Idos 1,400 dolerių pakliuvo Hendallio kišeniu (tai "įsimylėjusiųjų" paslaptis). Ir Hendall su tais pinigais dingio.

Mrs. Ida su policijos pagalba susimetė "mylimojo" ieškoti ir jis atrastas. Hendall sako, kad jis, tų pinigų nevogęs, jina jam juos pat davusi.

Autoritetai susekė, kad Hendall turįs prastą rekordą, jau kartą ir kalėjimu būvęs baustas.

Lengviau yra iš smėlio pastatyti ore pilį, negu sujungti visuomenę be tikėjimo į dievybę.

(PLUTARCHAS).

U. S. Employment Office ieško Dėdei Samui amatininkų

Dėdė Samas atsišaukia į gistrantai vyrai raginami be delsimo grąžinti gautus kvestijonierius savo lokaliams drafto boardams, o šie tai visa persiųs Employment Offisui.

U. S. Employment Office turi šias šakas: 5306 Lawrence ave., 4556 No. Kenmore gt., 4207 Armitage ave., 913 W. Montana gt., 4812 W. Madison gat., 1606 Adams gt., 817 Exchange ave., 4711 So. Parkway, 453 W. 63 gt., 751 East 63rd gt. 56 East 110 gt. ir 8657 Commercial ave.

Gary plieninė žuvo lietuvis ir 2 kiti

Siaučiusi vėsula, kuri ištiko Chicago ir Gary apylinkė šeštadiinį popiet, ne tik padarė daug medžiaginių nuostolių, bet dar paėmė tris gyvybes aukas Gary plieninėje.

Nelaimė įvyko vėsuliu nuvertus aukštą plieno ir mūro kamina prie didžiosios geležies liejyklos. Griūdamas kaminas įlaužė stogą, nuvertė didelį keltuvą nuo bėgių ir griuvėsiais užvertė tris darbininkus tarp kurių buvo ir vienas lietuvis, Jonas Libauskas, gyv. 1765 Roosevelt St. Velionis buvo 48 m. amž.

Pustrečio milijono okupacinių kvestijonierių išsiųsta ir dar siunčiama registrantams vyrams, bet Employment Office iki šioliai yra gavęs vos 25 nuosimčius jų. Kiti dar negrąžinti. Tad re-

Labai Svarbus Visuomenei PRANEŠIMAS

Valdžia ragina žmones pirkti anglis ko-grečiausia, nes geležkeliai daugiau ir daugiau užimti karės reikmenų pristatymu.

Dėl gumos trūkumo, valdžia patvarkė, kad trokų vartojimas turi būti 25% mažiau negu 1941 metais.

Mainoms trūksta darbininkų, nes jie eina į Defense dirbtuves kur daugiau uždirba.

Jei jūs Senatas perleis vieną bilą, tai geležkeliams daleis pakelti pristatymo kainas. Tuom kartą ir sandeliams bus leista pakelti anglų kainas.

Dėl šių ir kitų priežasčių pirkti anglis dabar, o patenkinantį pasirinkimą galite rasti šioje firmoje —

THE VILJA COAL CO.
3700 So. Spaulding Avenue
Phone: LAFAYETTE 2584
Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS

× Šv. Kazimiero seserys, atvykusios mokytojauti Šv. Mykolo parapijos mokykloje, savo namą ras gražiai atnaujintą ir išpuoštą. Parapija nori, kad po sunkaus ir varginančio darbo, seserys-mokytojos turėtų jaukius kambarius pasilsėti ir pasirošti rytojaus dienai.

× A. Daugirdas, kuris, kaip jau žinome, neseniai atvyko iš Europos, praeitą penktadienį Federacijos Chicago apskrities susirinkime padarė pranešimą iš Portugalijos katalikų gyvenimo, palygindamas jį su Lietuvos socialiniu, ekonominiu ir kultūriniu gyvenimu. Pranešimo klausėsi didelis būrys veikėjų.

× Elzbieta Andreilūnienė, žmona neseniai mirusio žinomo mūs veikėjo ir didelio rėmėjo mūs švietimo ir kultūrinių įstaigų ir organizacijų, dabar atostogauja Cider Lake nuosavam vasarnamy. Ji yra taip pat žinoma veikėja ir DKK narė.

× Šv. Onos Draugija yra skaitlingiausia Dievo Apaizdos parapijoje. Narių tu-

ri 110. Savo globėjos šv. Onos dieną kasmet iškilmingai švenčia. Praeitam susirinkime, klebonui pakvietus, draugija pasižadėjo darbuotis parapijos bazare, kuris prasidės rugsėjo 20 d. Draugijai pirmininkauja Uršulė Jucienė.

× Apie seržanto Katausko, apie kurį jau buvo plačiai "Drauge" rašyta, žuvinimą už Amerikos pergalę, papildomai rašo to pulko leitenantas Lars H. Sjodahl. Sako, kad velionis buvo labai pavyzdingas karys, kad mirė aprūpintas katalikų kunigo paskutiniiais sakramentais ir palaidotas katalikiškai. Visas pulkas gailisi netekęs narsaus ir visų mylimo kario. Velionio motina gyvena Bridgeporte, 3518 So. Union Ave.

Juo žmogus dorovingesnis, tuo mažiau kitų nedorovingumu tikės.

(CICERONAS).

KĄ PIRKTI? KUR PIRKTI?

Kad sutaupyti pinigų patartina pirkti namų rakandus dabar, laike Budriko Rugpiučio Mėnesio Išpardavimo.

Sutaupysit iki 50 nuoš.
2-šmūtų Parlor Setai, nuo \$48.00

3-šmūtų Bedroom Setai, nuo \$48.00

Puikios lovos, po \$9.00 ir aukš.

Klijonkės 9x12, po \$3.45

Pečiai, apžildymui 4 kambarių \$49.00

RADIOS didžiausiam pasirinkime. — parduoda ant lengvų išmokėjimų.

Sykiu Jewelry ir Optical Krautuvė

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.
3409 SO. HALSTED ST.
Tel.: CALumet 4591

Budriko leidžiami lietuviški programai:
WCFL — 1000-K Sekmadienio vakare 9-tą val.
WHFC — 1450-K Keturtdienio vakare 7-tą val.

SHERWIN-WILLIAMS
Kem-Tone
DEL NUDAZYMO SIENU,
LUBŲ... DEL NUDAZYMO
SIENINES POPIEROS

Apdengia su vienu kotu... sausais ir viena valanda. Neturi jokio kenksmingo odo. Lengva vartoti. Plaunamas.

\$2.98 GALLON

Sumaišykite 1 gal. su vandens ir padarykit 1 1/2 gal. maulivos. Jums ji kainuos, gatavas vartojimui, tikrai \$2.98 už galloną.

Floor Sanders... \$1.50 už dieną
Linseed Alyva... .80 už gal.
Turpentinai... .75 už gal.

JIS YRA PLAUNAMAS

Sumaišykite 1 gal. su vandens ir padarykit 1 1/2 gal. maulivos. Jums ji kainuos, gatavas vartojimui, tikrai \$2.98 už galloną.

\$2.98 GALLON

Floor Sanders... \$1.50 už dieną
Linseed Alyva... .80 už gal.
Turpentinai... .75 už gal.

BERLAND'S
PAINT & WALLPAPER STORE
Glass — Brushes
Popiera Sukarpome Veltui.
1917 SO. HALSTED STREET
Phone: CANal 4866
Mes pristatom visur veltui

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SIŪTAI su dvejomis kelnėmis, 100% vilnoniai, \$55.00 \$22.00
vertės "close out" kaina
Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRU ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už \$14.50

MOTERŲ IR MERGINŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS, Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00 iki \$35.00. Parduoda dabar nuo \$9.75 iki \$16.75

FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tikrai \$29.00

VAIKŲ DRABUŽIAI, Valtams 4 šmūtų \$6.95 ir \$8.95 vilnoniai siūtai, \$15 vert. nužemti kaina

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESĖS NEPAPRASTAI NUŽEMINTOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tikrai \$1.98

\$15.00 vertės KOTAI, parduoda po tikrai \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE
733 Maxwell St.
ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS